

Referat af

REUs

Møde nr. 149

Fredag den 27. august 2021

Afholdt i Børne- og Undervisningsministeriet

Ad dagsordenens pkt. 1

Godkendelse af dagsorden og referat af rådets møde nr. 148 den 25. juni 2021

Jannik Bay, DA, bød velkommen til REUs møde nr. 149 og meddelte, at formandskabet har aftalt, at Jannik Bay varetager den indledende mødeledelse, idet formanden grundet et møde med uddannelses- og forskningsministeren ikke kan være med fra mødets start.

Dagsordenen samt referatet af REUs møde den 25. juni 2021 blev godkendt.

Ad dagsordenens pkt. 3

Meddelelser fra Børne- og Undervisningsministeriet

Børne- og Undervisningsministeriet meddelte, at statsministeren har afholdt konference om fremtidens Danmark. Udfordringen med mangel på faglært arbejdskraft fyldte meget. Derudover blev der lagt vægt på klimadagsordenen samt erhvervsuddannelsernes betydning i den forbindelse.

Børne- og Undervisningsministeriet meddelte vedrørende covid-19, at der ved smitteudbrud ikke længere sker hjemsendelse af hele klasser men af enkelte elever. Derudover skal eleverne ikke længere testes. Det er positivt, at systemet er på vej tilbage til normalen.

På FGU-området har ministeriet i øjeblikket fokus på understøttende indsatser. Det indebærer blandt andet seminarer omkring ordblindeundervisning samt inkluderende læringsmiljøer. Det skal hjælpe institutionerne med at rumme udfordringerne med den sammensatte elevgruppe.

Før sommerferien har ministeriet sendt brev ud til alle ungdomsuddannelsesinstitutioner med opfordring til at oprette whistleblowerordninger. Det sker på baggrund af initiativer omkring forebyggelse af seksuel chikane. Tilbage meldingen fra institutionerne er en bekymring om, hvorvidt det kan give anledning til falske anmeldelser. Ministeriet er i dialog med institutionerne og vender de udfordringer, der måtte være.

De faglige udvalg er inviteret til et kick-off-seminar i september omkring den del af et forenklingsprojekt, som de faglige udvalg skal medvirke til at udmønte. Det omhandler processen de faglige udvalg skal i gang med i forhold til at revidere uddannelsesbekendtgørelserne og uddannelsesordningerne. Derudover er der et seminar for de faglige udvalg om revidering af praktikmål og kompetencemål.

Ministeriet har siden sidste REU-møde sendt brev ud vedrørende optagelsesreglerne, idet det blev nævnt, at der var uklarheder herom. I forlængelse deraf afholdes et webinar. Tilmelding sker på ministeriets hjemmeside.

Nanna Højlund, FH, tilkendegav, at det er positivt, at covid-19 efterhånden fylder så lidt. FH bemærker, at det er vigtigt, at REU inddrages i drøftelserne vedrørende styrkelse af erhvervsuddannelserne samt flere faglærte.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at DA er enig i, at REU har en stor rolle at spille og kan være med til at sætte en retning.

Ad dagsordenens pkt. 2

Meddelelser fra formanden

Formanden beklagede, at hun ikke kunne være med fra mødets start og bemærkede, at det er dejligt igen at være samlet i Fægtesalen. Formanden glæder sig til i fysisk format at fortsætte rådets arbejde, som bestemt ikke er blevet mindre vigtigt – bl.a. på baggrund af statsministerens seneste meldinger om bl.a. manglen på faglært arbejdskraft. Der er således kommet en øget opmærksomhed omkring erhvervsuddannelserne, hvor der er behov for, at REU med sit kendskab til området er med til at kvalificere debatten.

Formanden nævnte, at Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier har ekstraordinært forfald på dagens møde, idet hverken Lars Kunov, Ole Heinager eller Morten Emborg kunne deltage. Formanden har derfor godkendt, at Nina Olsen fra DEG deltager på dagens møde.

Endvidere har elevorganisationerne indsendt indstilling om nye medlemmer af REU. Formanden har derfor også godkendt at formand, Maria Blenstrup, og næstformand, Oliver Gabrielsen, fra Landssammenslutningen af Handelsskoleelever (LH) deltager på dagens møde.

Ad dagsordenens pkt. 4

Indstilling fra REU til ansøgning fra EUC Sjælland om udbud af køletekniker (grundforløb 2) i Næstved

Formanden meddelte, at STUK har anmodet om rådets indstilling om det nye udbud. Som del af REUs beslutningsgrundlag har sagen været i høring hos det berørte faglige udvalg, som har meddelt, at udvalget af de grunde, der er anført i udvalgets udtalelse, ”*på nuværende tidspunkt ikke anbefale godkendelse af skolens ansøgning*”.

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at FH er enig i, at der indstilles til afvisning. Det skaber på nuværende tidspunkt flere problemer, end det det løser.

Jannik Bay, DA, tilkendegav, at DA er enige med FH heri.

Formand konkluderede, at REU følger det faglige udvalgs indstilling og dermed indstiller til afvisning af det nye udbud.

Ad dagsordenens pkt. 5

Temadrøftelse om mangfoldighed i erhvervsuddannelserne og FGU

Formanden meddelte, at formandskabet på baggrund af et tidligere udtrykt ønske fra REUs medlemmer har besluttet, at rådet i dag gennemfører en temadrøftelse om mangfoldighed på erhvervsuddannelserne og FGU. Formålet med temadrøftelsen er både at sikre et fælles vidensgrundlag samt at stille skarpt på udfordringerne på området.

Konsulent Kristine Esrom Raunkjær, Dansk Metal, gav en præsentation af dialogspillet ”Over stregen” og erfaringerne med at bruge dette til blandt andet forebyggelse af seksuel chikane.

Nanna Højlund, FH, bemærkede, at det er meget positivt, at fagbevægelsen i samarbejde har udviklet spillet, og at Dansk Metal har været på forkant af denne vigtige dagsorden og skabe dialog. Nu er det nogle år siden, at spillet er udviklet, og mangfoldighed handler jo også om mange andre slags udfordringer – f.eks. etnicitet, alder og handicap – for at skabe et inkluderende arbejdsmiljø. Bruges der f.eks. et andet sprog blandt unge?

Kristine Esrom Raunkjær, Dansk Metal, pegede på, at ved videreudvikling af spillet mhp. brug på erhvervsuddannelserne er det vigtigt at gå i samarbejde med unge om at lave udsagn, der passer bedre på deres sprog. Spillet er også blevet udvidet lidt med andre kategorier end kønsrelaterede spørgsmål.

Jannik Bay, DA, fandt det interessant, at et spil som dette kan gøre det nemmere at tale om udfordringerne, idet italesættelsen er det svære. Det er samtidig vigtigt at kombinere med, at der er et sted at gå hen med konkrete problemer. Er der erfaringer med evt. problemer ved at bruge spillet i mindre i forhold til større virksomheder? Og bliver spillet videreudviklet.

Kristine Esrom Raunkjær, Dansk Metal, oplyste, at der er blevet tildelt midler til et pilotprojekt i autobranchen, hvor der formentlig vil blive mulighed for at indhente flere erfaringer med at skalere ift. virksomhedernes størrelse, hvilket er vigtigt. Alt om mangfoldighed og ligestilling skal ikke nødvendigvis ind i samme spil. Dansk Metal har et ønske om at udbrede spillet til virksomheder på organisationens eget område men deler gerne erfaringer med andre og hjælper også gerne andre i gang.

Nina Olsen, DEG, bemærkede, at der har været en stor efterspørgsel fra skolerne om en ramme for at tale om seksuel chikane på skolerne – både som arbejdsplads og uddannelsessted og under inddragelse af spørgsmål om f.eks. magtforhold. Det har været meget givende at være i dialog med Dansk Metal om spillet, som kan anvendes i forskellige sammenhænge og med anvendelse af tilpassede spørgsmål til den konkrete kontekst. Og erfaringen er, at anvendelse af spillet kan være en øjenåbner – udfordringerne kan findes i mange forskellige sammenhænge og på mange niveauer. Skolerne har således fundet god inspiration spillet, og de enkelte skoler vil arbejde videre med det.

Nina Olsen, DEG, orienterede herefter om arbejdet med whistleblowerordninger på skolerne. Ministeriet har før sommerferien sendt et brev ud til skolerne med opfordring om at lave whistleblowerordninger på uddannelsesinstitutionerne. Elever skal have et sted at gå hen, hvis de oplever krænkelse eller lign., og ordningerne vil også skulle gælde for oplevelser på elevernes lærepladser. Men skolernes tilbagemelding er, at det er svært at finde ud af, hvordan skolerne skal agere, når det er ansættelsesforhold, herunder hvilken myndighed skolerne har i forhold til virksomhederne. DEG er i dialog med STUK herom. Skolerne vil afholde webinar om udfordringer, muligheder og løsningsforslag, men der er mange juridiske forhold, der skal tages stilling til. Der er derfor inddraget ekstern juridisk ekspertise mhp. at udvikle et paradigme på området.

Maria Blenstrup, LH, præsenterede herefter kort elevorganisationernes prioriteringer på området. Maria Blenstrup fortalte om fem konkrete tiltag, der arbejdes med: 1) Generelt fokus på trivsel, herunder opbakning til LGBT+ Ungdoms åbne brev til børne- og undervisningsministeren om trivsel, 2) Erhvervsuddannelseselever imod fordomme (EIF), som er et fællesskab for erhvervsuddannelseselever på tværs af landet mhp. at gøre op med de fordomme, som man kan møde som LGBTQIA+ person i sit fag og på sin skole, 3) projektet "Vejen til en Erhvervsuddannelse", hvor unge rollemodeller fra en erhvervsuddannelse besøger elever i 7. – 10. klasse på lokale grundskoler og efterskoler, herunder atypiske rollemodeller mhp. at nedbryde stereotyper, og 4) genstart af elevråd og elevdemokrati efter corona. Endvidere drøftes aktuelt om der er behov for yderligere fokus på at arbejde med racismeproblematikker.

Direktør Nina Groes, Divérs, gav herefter - bl.a. på baggrund af projektet Boss Ladies - et oplæg om mangfoldighed på erhvervsuddannelserne og FGU i relation til køn og i lyset af den aktuelle krænkelsesdebat.

Nanna Højlund, FH, takkede for et godt oplæg og påpegede, at det er en god idé med at tage udgangspunkt i drøftelser om problemstillinger i forhold til køn og ligestilling, men der er også en meget vigtig minoritetsdiskussion, som bør inddrages – alt sammen med henblik på at sikre en mangfoldig og inkluderende kultur på skolerne, der kan tiltrække endnu flere elever. Boss Ladies er et vigtigt projekt, men det er også et farligt landskab at træde ind i. Man skal passe på med at skabe et billede af, at på erhvervsuddannelserne skal man virkelig være sej for at klare sig. Mangfoldighedsdagsordenen er vigtig, og vi kan selv sætte noget i gang på skolerne, men erhvervsuddannelserne foregår i meget stor udstrækning på virksomhederne, hvorfor det er vigtigt at sikre, at arbejdsgiverne også er opmærksomme på unge mennesker voksende. Rigtig mange virksomheder gør det godt, og det er vigtigt at brede de gode erfaringer ud.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at det er et komplekst område. Der er de værste tilfælde, som kan og skal håndteres, men mange gange er problemerne meget mere subtile, hvordan bruges sproget m.v. Det er vigtigt at sikre søgningen til erhvervsuddannelserne og være opmærksom på de stereotyper man kæmper mod, hvorfor det er godt med rollemodeller. De gode historier skal bredes ud – f.eks. også til de små virksomheder.

Kasper Palm, Dansk Metal, pointerede, at det er vigtigt at være opmærksom på, at faglærerne på erhvervsskolerne også har krav om pædagogiske kompetencer, men de kommer fra en kultur, hvor det

kan være en udfordring, hvis en hård tone bæres med ind på skolen. Generelt bør der være fokus på kvaliteten og pædagogikken i praktikken, hvilket vi jo også har drøftet i REU, og det vil også kunne ind-
drages i de faglige udvalgs arbejde med godkendelse af praktikvirksomheder. Parterne skal nok tage sig af eventuelle sager ude i praktikken, det er ikke et anliggende for skolerne.

Oliver Gabrielsen, LH, påpegede, at copingstrategier kan være en udfordring – at elever f.eks. tager et hårdt sprog til sig for at blive en del af fællesskabet. Derfor er det vigtigt med et godt studiemiljø på skolerne, hvor der er mulighed for at have en dialog om udfordringerne.

Lone Hansen, FGU Danmark, bemærkede, at FGU er en ny sektor, der arver fra de øvrige sektorer. Eleverne på FGU er ikke stereotype, men der er tale om en ny og lille sektor, der er i gang med at skabe en pædagogisk kultur, og som gerne vil have hjælp til en god start i forhold til disse udfordringer.

Christoffer Jørgensen, HK, pegede på, at man skal passe på med ikke at blande sexismen og seksuel chikane. I konkrete tilfælde har f.eks. piger ikke oplevet strukturel sexismen fra start, idet de ikke er opmærksomme på, hvornår grænsen overtrædes men finder ud af det senere. I forhold til spørgsmålet om skolerne som platform for whistleblowerordninger, da vil det ofte være sådan, at elevernes lærere på forskellig vis kan få viden om potentielle krænkelse, hvorfor det er vigtigt, at der er klarhed over, hvordan denne viden kan gå det rigtige sted hen.

Formanden takkede for nogle gode oplæg og rundede af med at påpege, at Danmark har det mest kønsopdelte arbejdsmarked og uddannelsessystem i verden. Men der er gode eksempler, som man måske kan lære af. F.eks. er IT-Universitetet lykkedes med at lave om på, at piger vælger en type uddannelse og drenge en anden, men det er et langt sejt træk, som ikke kan gøres fra den ene dag til den anden. På FGU er der allerede stor diversitet, og det er vigtigt, hvordan der kan arbejdes med den, så vi ikke kommer til at gentage problemstillinger fra andre uddannelsesområder. Formanden tilkendegav afslutningsvist, at formandskabet vil drøfte, hvordan rådet samler op på temadrøftelsen.

Ad dagsordenens pkt. 6

Evt.